

Ruimte voor beweging

KNGF Jaarverslag 2024

Ruimte voor beweging KNGF Jaarverslag 2024

We hebben een roerig jaar achter de rug. Er gebeurde veel, zowel binnen onze vereniging als in de wereld om ons heen. In dit beknopte jaarverslag beschrijven we de activiteiten en resultaten van 2024 aan de hand van de drie speerpunten van het jaarplan 2024.

Speerpunt

1

Goede positie fysiotherapeut in het zorgstelsel

Het Kwaliteitskader Fysiotherapie en Oefentherapie

Het afgelopen jaar stond opnieuw in het teken van de ontwikkeling van het Kwaliteitskader Fysiotherapie en Oefentherapie; één van de randvoorwaarden van de overheid die we samen met patiënten en zorgverzekeraars moeten invullen om meer fysiotherapie in de basisverzekering te kunnen krijgen.

Na het besluit van de ALV van 27 maart om het Kwaliteitskader voor de tweede maal af te wijzen, was de gestelde deadline voor het aanbieden van het Kwaliteitskader Fysiotherapie en Oefentherapie niet gehaald en lag het initiatief bij Zorginstituut Nederland. In de zomer van 2024 startte Zorginstituut Nederland een reeks van overleggen met een aantal KNGF-leden, om te onderzoeken waarom het Kwaliteitskader tot twee keer toe is afgewezen. Deze gesprekken gaven het Zorginstituut zo veel vertrouwen dat zij ervan overtuigd was dat een breed gedragen Kwaliteitskader haalbaar moest zijn.

Op 23 oktober werd op verzoek van leden (artikel 18.4 procedure) een extra ALV bijeengeroepen om met elkaar te bepalen of en hoe we verder moesten gaan met het Kwaliteitskader Fysiotherapie en Oefentherapie. Na de ALV is een brede klankbordgroep samengesteld en zijn we onder procesbegeleiding van Zorginstituut Nederland met de inzet van een onafhankelijk penvoerder aan de slag gegaan om te komen tot een gemodificeerd Kwaliteitskader. We hebben vanuit eenheid en overtuiging onze input hiervoor gegeven. In 2025 is gebleken dat zorgverzekeraars en patiënten het gemodificeerde kader niet hebben onderschreven. Zorginstituut Nederland heeft eind april 2025 als reactie hierop gebruik gemaakt van haar wettelijke bevoegdheid om het proces van doorzetting in gang te zetten.

Bekostigingsexperiment COPD

Op de valreep van 2023 leverde de Nederlandse Zorgautoriteit (Nza) haar advies op over passende bekostiging van eerstelijns fysio- en oefentherapeutische zorg; een tweede randvoorwaarde van de overheid om meer fysiotherapie in de basisverzekering te krijgen. Uit dit advies komt vooralsnog geen duidelijke voorkeur voor een andere manier van bekostiging naar voren. Tegelijkertijd wordt geconstateerd dat door het huidige systeem, welke met (het woordje met verwijderen) beperkingen in de toegang tot zorg, beperking in het aantal behandelingen of beperking in behandelduur kent, andere vormen van bekostiging niet kunnen worden onderzocht. Om dit knelpunt op te lossen is besloten om de aanspraak COPD met ingang van 1 januari 2025 aan te passen, zodat voor deze zorg een bekostigingsexperiment kan worden gestart.

Fysiotherapie in de basisverzekering: vergoeding fysiotherapeutische zorg Reumatoïde Artritis

Om meer fysiotherapeutische zorg in de basisverzekering op te nemen verlangt het Zorginstituut inzicht in de effectiviteit van fysiotherapeutische zorg. Op basis van de resultaten van een langlopend onderzoek (voorwaardelijke toelating) is door VWS besloten om fysiotherapeutische zorg voor patiënten met ernstige functionele beperkingen ten gevolge van reumatoïde artritis vanaf 1 januari 2025 te vergoeden vanuit de basisverzekering.

Programma digitale gegevensuitwisseling

Het KNGF heeft op 1 oktober 2024 samen met zes paramedische beroepsgroepen 8,2 miljoen euro VWS-subsidie toegekend gekregen voor een programma om de gegevensuitwisseling tussen zorgverleners onderling en tussen zorgverleners en patiënten te verbeteren. Dit is de eerste keer dat er geld beschikbaar is gesteld om de aansluiting te kunnen maken bij de ontwikkelingen die in de zorg spelen op het gebied van gegevensuitwisseling. In de laatste maanden van het jaar is gestart met de samenstelling van het programmateam.

Gegevensuitwisseling
Paramedische Zorg

Visie eerstelijnszorg 2030

Op 29 januari 2024 is de Visie eerstelijnszorg 2030 vastgesteld door de bij de eerstelijnszorg betrokken partijen. In de Visie is duidelijk opgenomen dat paramedici, waaronder fysiotherapeuten, een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan het versterken van de eerstelijnszorg, reden waarom deze zorg in de toekomst toegankelijk dient te zijn voor alle mensen. Onze rol bij het bevorderen van zelfstandigheid en kwaliteit van leven van mensen, het ontlasten van andere zorgverleners en het voorkomen en daar waar mogelijk overnemen van tweedelijnszorg wordt door alle partijen erkend. Een belangrijke voorwaarde om deze rol goed te kunnen vervullen is het versterken van onze positie en het invullen van de randvoorwaarden.

Met het vaststellen van de Visie staat er iets op papier, maar papier is geduldig en 2024 heeft dan ook in het teken gestaan van het starten van de uitvoering. Partijen doen dit aan de hand van de zogenaamde realisatieagenda, de vertaalslag van de visie naar concrete activiteiten en projecten. In meer dan tien bijeenkomsten hebben we met ruim driehonderddertig fysiotherapeuten gesproken over de invulling van deze agenda en wat voor onze beroepsgroep belangrijk is. Ondertussen is volop gebruik gemaakt van de subsidiemogelijkheden die aan het visietraject zijn verbonden. We zien dat terug in het aantal aanvragen voor het monodisciplinair regionaal organiseren (ruim vijftien regio's) en de betrokkenheid van collega's bij de voorbereidings- en uitvoeringssubsidies.

De Visie eerstelijnszorg 2030 biedt kansen en uitdagingen voor fysiotherapeuten. Dat vraagt om een duidelijke koers en visie én om eenheid binnen de beroepsgroep.

Tarieven

In het najaar van 2024 is het KNGF gestart met een intensieve lobby voor betere tarieven in de eerste lijn. Fysiovakbond FDV heeft in dit kader een belangrijke bijdrage geleverd en we hebben gezien dat media en politiek hier in positieve zin op zijn aangeslagen. De kern van de boodschap van het KNGF was dat de huidige lage tarieven leiden tot uitstroom uit het vak, waardoor de toegang tot zorg steeds meer onder druk komt te staan, de samenwerking in de keten wordt bemoeilijkt en andere zorgprofessionals in toenemende mate de negatieve gevolgen hiervan ervaren. De patiënt is de dupe en loopt uiteindelijk gezondheidsschade op. Dit is een voorbeeld van falende marktwerking met als gevolg aantoonbaar negatieve maatschappelijke effecten. Het KNGF heeft de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) aangespoord om zijn rol van marktmeester te pakken en in te grijpen om verdere schade te voorkomen. Het instrument daarvoor is het instellen van minimumtarieven. De boodschap is goed doorgekomen in de Tweede Kamer. Dit heeft geleid tot een motie van het CDA waarin de Staatssecretaris werd opgeroepen om de problemen in kaart te brengen en te komen met voorstellen voor oplossingen. De NZa heeft opdracht gekregen de markt van fysiotherapie, als onderdeel van een breder marktonderzoek voor alle paramedische beroepsgroepen, te onderzoeken. Het KNGF is er dus in geslaagd het thema tarieven breed te agenderen en in beweging te krijgen.

CAO ziekenhuizen/FBZ

Het KNGF is aangesloten bij FBZ als vakbond voor de intramurale cao's. FBZ behartigt daarmee de belangen van intramuraal werkende fysiotherapeuten. In 2024 is een nieuwe cao afgesloten voor de umc's. Daarnaast was FBZ namens KNGF betrokken bij sociale plannen, functiewaardering en een nieuw functiehuis voor de umc's.

FBZ rechtshulp

Voor leden in loondienst is FBZ namens KNGF rechtsbijstandspartner voor arbeidsrechtelijke geschillen. In 2024 behandelden de juristen van FBZ zevenenveertig zaken van onze leden in loondienst.

De top drie onderwerpen:

1. Arbeidsovereenkomst
2. Salaris
3. Ontslag

Waardering service FBZ rechtshulp: 8,8.

Wet Langdurige Zorg

In het werkveld bleken veel vragen en onduidelijkheden te leven over de Wet langdurige zorg (Wlz). Meer dan 170 fysiotherapeuten hebben het webinar over dit onderwerp gevolgd. Met een panel van deskundigen werden de eerder verzamelde vragen beantwoord en werd er informatie rondom de Wlz gegeven. Een samenvatting is beschikbaar gesteld op de website van het KNGF.

Wet- en regelgeving ZZP

Onder meer vanwege aangekondigde maatregelen van de belastingdienst, was ZZP een veelbesproken onderwerp. We hebben onze leden geïnformeerd via de nieuwsbrief, FysioPraxis en een webinar in samenwerking met de VvAA. Het webinar trok 250 deelnemers en is vaak teruggekeken op de KNGF-site.

Vertrouwenspersoon leden

In 2024 heeft het KNGF een vertrouwenspersoon aangesteld voor alle leden en werknemers van leden. De vertrouwenspersoon biedt ondersteuning bij ongewenst gedrag zoals pesten, discriminatie, intimidatie, racisme, agressie en grensoverschrijdend gedrag. In 2024 hebben dertien leden één of meerdere gesprekken gevoerd met de vertrouwenspersoon.

Regionale samenwerking

Regionale Fysiotherapie Organisatie (RFO)

Ook dit jaar is er hard doorgewerkt aan de ontwikkeling van samenwerkingsverbanden in het land, waarbinnen fysiotherapeuten hun krachten bundelen. Hiermee kunnen zij in hun regio als regionaal aanspreekpunt voor de beroepsgroep bijdragen aan de gevraagde beweging naar Passende Zorg, ontwikkelingen van het vak entameren en de belangen van de aangesloten fysiotherapeuten behartigen. Gedurende het jaar is de term Regionale Fysiotherapie Organisatie geïntroduceerd. Deze benaming sluit beter aan bij de ontwikkelingen in de zorg zoals beschreven in de Visie eerstelijnszorg 2030.

De regioadviseurs van het KNGF hebben onverminderd ingezet op het vergroten van de dekkingsgraad van RFO's. Zo is er nu een dekkingsgraad van 80% van het land. Ruim 70% van alle RFO's heeft aansluiting gevonden bij multidisciplinaire organisatievormen en de overige RFO's zijn hiermee bezig. Ongeveer de helft van alle RFO's neemt actief deel aan de regiotafels en een deel is hier op meer indirecte wijze bij betrokken.

Er is een start gemaakt met de ontwikkeling van een LDF dashboard speciaal voor RFO's. In 2025 wordt dit dashboard in een pilot met 10 RFO's uitvoerig getest.

Vanuit de regioadviseurs is ondersteuning geboden bij het versterken van de bestuurlijke organisatie van RFO's en bij het aanvragen van subsidies (vouchers). Bij het opstellen van statuten is juridische ondersteuning geboden. Ook zijn er samen met een aantal zorgverzekeraars regiotafels georganiseerd en zijn het afgelopen jaar vijf nieuwsbrieven voor RFO bestuurders samengesteld en verspreid.

Programma Organisatiegraad

In 2024 werd het programma Organisatiegraad Paramedische Zorg afgerond. Dit programma kwam voort uit de bestuurlijke afspraken paramedische zorg 2019–2022 en is een aantal maal verlengd. Met deze verlenging is het gelukt om uiteindelijk in vijftientig regio's een vorm van samenwerking met meerdere disciplines tot stand te brengen. In vrijwel alle gevallen was het startpunt van deze samenwerking een reeds bestaande vorm van samenwerking tussen fysiotherapeuten.

Dit betekent dat fysiotherapeuten in alle vijftientig initiatieven vertegenwoordigd zijn. De deelname van de overige paramedische beroepsgroepen verschilt per regio. Binnen het programma zijn tweeënveertig trainingen gegeven, negenenzeestig mailingen verzonden en hebben zevenhonderdzevenendertig zorgverleners deelgenomen aan dialoogsessies. Ten aanzien van deelname aan deze activiteiten zien we de volgende verdeling: circa 40% fysiotherapie; de overige 60% is verdeeld over diëtisten, logopedisten, ergotherapeuten, oefentherapeuten en huidtherapeuten).

Visie eerstelijnszorg 2030 in de regio

In alle regio's worden Regionale Fysiotherapie Organisaties (RFO's) actief geïnformeerd over de ontwikkelingen van de Visie eerstelijnszorg 2030. Dit gebeurt vaak op verzoek van een bestuur van een RFO en de betrokken regioadviseur van het KNGF, bijvoorbeeld tijdens een ALV of bestuursvergadering.

Prehabilitatie

In het geval van prehabilitatie is er sprake van samenwerking tussen een ziekenhuis en de eerstelijns fysiotherapie. Bij een dergelijke samenwerking worden afspraken gemaakt over de zorg zelf en de financiering daarvan. Het KNGF heeft een stappenplan en flowchart ontwikkeld ter bevordering van de samenwerking tussen ziekenhuizen en eerstelijns fysiotherapeuten. Hiermee kan de samenwerking regio specifiek worden ingevuld.

Ontwikkeling KNGF-richtlijnen

De KNGF-richtlijn Hartrevalidatie bij coronair lijden en chronisch hartfalen is gepubliceerd. Daarnaast is de paramedische richtlijn Kwetsbare ouderen gepubliceerd. Deze richtlijn is tot stand gekomen vanuit het ZonMw-programma Paramedische Zorg, waarin is samengewerkt met oefentherapeuten, diëtisten, logopedisten en huidtherapeuten. In deze richtlijn ligt de nadruk dan ook op multidisciplinaire samenwerking.

Drie modules van de KNGF-richtlijn Reumatoïde Artritis (RA) zijn herzien. Deze modules zijn een leidraad voor de dagelijkse praktijk van fysio- en oefentherapeutische diagnostiek en behandeling van RA-patiënten met ernstige beperkingen. De ontwikkeling van deze modules zijn voorwaardelijk geweest voor vergoeding van deze zorg vanuit de basisverzekering.

De richtlijn symptomatisch Perifeer Arterieel Vaatlijden (sPAV) is uitgebreid met modules Samen Beslissen om de kwaliteit van zorg te verbeteren. Hiervoor hebben we een aparte [webpagina](#) ingericht waarop informatie kan worden gevonden over hulpmiddelen en tools, zoals het online hulpmiddel KomPas+, een beslissingsondersteuningssysteem.

De richtlijnen zijn gepubliceerd op het [KNGF-kennisplatform](#) met aanverwante implementatieproducten, zoals samenvattingskaarten, e-learning en filmpjes.

Gezondheidsvaardigheden (Bewust in Actie)

Bewust in Actie is een door ZonMw gesubsidieerd project gericht op bewustwording van het probleem van beperkte gezondheidsvaardigheden van patiënten. Concrete resultaten vanuit dit project zijn de workshop 'Bewust van Gezondheidsvaardigheden', video's, verdiepende artikelen en een themapagina 'Begrijpelijk Communiseren' op het [KNGF-kennisplatform](#).

Wetenschappelijk onderzoek: feiten en cijfers

- 1 Wetenschapsdag (12 juni) 82 deelnemers
- 1 Proefschriftprijs: Danielle van Reijn voor haar proefschrift 'Bridging the gap: Pelvic floor physical therapy in the treatment of chronic anal fissure'.
- Meer dan 40 aanvragen voor deelname KNGF aan wetenschappelijk onderzoek
- 23 persoonsgebonden subsidies toegekend (17 in relatie tot proefschrift; 6 in relatie tot presentatie buitenland congres)

Implementatie Kennisagenda

De Kennisagenda was in 2024 uitgangspunt voor de ZonMw-subsidie Paramedische Zorg en werd in een officiële bijeenkomst in Den Haag formeel aangeboden aan het ministerie van VWS.

Overige resultaten en ontwikkelingen

Onze lobby in Den Haag

- Op 27 juni 2024 diende Kamerlid Harmen Krul namens het CDA een motie in om de eerste twintig behandelsessies van fysio- of oefentherapeutische zorg voor chronisch zieke mensen op te nemen in het basispakket om het eerder door Zorginstituut Nederland uitgebrachte advies kracht bij te zetten. De motie kon niet worden uitgevoerd vanwege het ontbreken van een financiële dekking vanuit de overheid. Deze discussie loopt door in 2025.
- In de zomer van 2024 bracht NSC-Kamerlid Agnes Joseph op initiatief van het KNGF een werkbezoek aan fysiotherapiepraktijk Uttien & Vermeer in Hoevelaken. Gesproken werd over arbeidsmarktbeleid, arbeidsvoorwaarden, werkgeverschap en de wens om het probleem van marktfalen in de fysiotherapie op te lossen.
- Media-aandacht en vele contacten met leden van de Tweede Kamer maakten dat fysiotherapie vol in de schijnwerpers stond tijdens het Kamerdebat over de eerstelijnszorg in november 2024. Staatssecretaris Maeijer van VWS drong er bij de Kamer op aan om haar het functioneren van de markt van fysiotherapie te laten onderzoeken. Een motie hierover werd Kamerbreed aangenomen.

Gecombineerde Leefstijl Interventie

In 2024 heeft het KNGF aan zowel de landelijke als de regionale tafels de belangen behartigd van zo'n 1.200 fysiotherapeuten die de Gecombineerde Leefstijl Interventie (GLI) voor volwassenen aanbieden.

KNGF scholingen in 2024

- 3 e-learning ontwikkeld
- 13 e-learnings aangeboden aan 2412 deelnemers
- 14 workshops, webinars, lezingen en scholingen over 10 onderwerpen met 1653 deelnemers

KNGF organisatie

Huisvesting

Na bijna 25 jaar heeft het KNGF het kantoorpand aan de Stadsring in Amersfoort verlaten, omdat de eigenaar in het pand particuliere appartementen gaat realiseren. In november 2024 is het KNGF verhuisd naar een kantoor aan de Berkenweg, eveneens in Amersfoort. De huisvesting is kleiner en daarmee goedkoper en bovendien dicht bij het Centraal Station, waarmee we de reisbewegingen kunnen verduurzamen.

Organisatiewijziging

In 2024 is als onderdeel van het uitvoeringsplan Wijziging Organisatiestructuur de inrichting van de teams en afdelingen aangepast. Dit proces is gericht op een betere samenwerking tussen de diverse teams en kostenefficiëntie. De daling in (gemiddelde) fte is daarmee verder doorgezet van 75,8 naar 70,5.

Management en bestuur

Het KNGF-bestuur onderging in 2024 de nodige wijzigingen. Nadat Guido van Woerkom eind 2023 had aangegeven zijn termijn als voorzitter niet te willen afmaken, nam Lodi Hennink in maart 2024 het voorzitterschap van hem over. Daarnaast zijn Bert Mutsaers en Ellen Toet als bestuurslid afgetreden, waarna Rik Kranenburg en Pepijn van der Pluijm hun plek aan de bestuurstafel overnamen. In november 2024 vertrok directeur Heleen Post.

Meer dienstverlening en belangenbehartiging

Met een in gang gezette strategie komt het zwaartepunt binnen het KNGF nog meer te liggen op belangenbehartiging en dienstverlening. Dit doen we voor verschillende groepen leden, zowel in de eerste lijn als intramuraal en zowel voor individuele leden, praktijkhouders als regionale samenwerkingsverbanden.

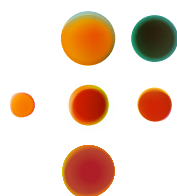
Vereniging van Morgen

De ontwikkelingen in de fysiotherapie en de krachtenvelden daaromheen zijn complex en voortdurend in beweging, ook organisatorisch. Deze dynamiek vraagt om regelmatige reflectie op het optimaliseren van de toegevoegde waarde van het KNGF en hoe de vereniging optimaal kan inspelen op de behoeften van haar leden. Met het project Vereniging van Morgen werken we aan een vereniging die ook in de komende jaren zijn taken goed kan invullen. In gesprekken met leden zijn vragen aan bod gekomen zoals: Wat betekent het KNGF voor jou? Hoe verandert jouw rol als fysiotherapeut? Wat betekent dit voor de inrichting van de vereniging? En welke thema's zijn leidend richting 2030?

De uitkomsten vormen de basis voor vervolgstappen. Op basis van de input schetsen we een toekomstbeeld van het KNGF in 2030, inclusief de kernfuncties, organisatiestructuur en de manier waarop we effectief kunnen samenwerken met partijen binnen en buiten de sector.

Start onderzoek onder intramuraal werkende fysiotherapeuten

Het KNGF is ook dé beroepsvereniging voor de intramuraal werkende collega's, maar de ledengraad is tot nu toe laag. Om die reden is een onderzoek gestart om te onderzoeken wat er nodig is om intramuraal werkende collega's meer aan ons te binden. In dit onderzoek zal ook een verkenning plaatsvinden naar kwaliteitsregistratie voor intramuraal werkende collega's. De resultaten van dit onderzoek komen in 2025 beschikbaar.

KNGF, de beroepsvereniging van fysiotherapeuten